

Universitätsbibliothek Paderborn

Ephemeris Ecclesiastica Concionatorvm Hoc Est Considerationes Methodicæ Sev Veritates Practicæ

Ex Vita Domini Jesu, Sanctorumque Gestis In Singulos anni dies mira
facilitate & solertia distributæ ... ; Cum indicibus necessariis

Pars Æstiva - A Dominica SS. Trinitatis, ad Dominicam decimamquintam
post Pentecosten

Haineuve, Julien

Coloniæ Agrippinæ, 1665

Feria 4. Vos estis sal terræ, lux mundi, civitas supra montem. Decura
propria perfectionis & proximorum, secundum triplicem perfectionis
gradum. Qui non gradatim procedit in via virtutis, non in via ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-44226

Dominus: pro eo quod elevata sunt filia Sion, & ambulaverunt extento collo, & composito gradu incedebant; decalvabit Dominus verticem filiarum Sion, & Dominus crinem earum nudabit. Et erit pro suavi odore fætor, & pro criffanti crine calvitium. Quasi diceret, Domini est beatum dicere & facere, sicut Domini est judicare de rebus: cum autem de his judicat, plane aliud est eius judicium ab humano iudicio, nam quod homines statuunt, ille evertit: & quod revertunt, ille statuit. Huc etiam revoca quod jam supra dixit S. Augustinus: *Qui laudari vult Domine de tuo dono, & non querit in illo tuam inuidit.*

gloriam sed suam, hic licet laudetur ab hominibus à te tamen vituperatur: qui autem ab hominibus laudatur vituperat Te, nō defenditur ab hominibus iudicante Te, nec liberabitur condemnante Te.

Vide in 1. parte, Fer. 3. Hebdomada 2. in Adventu, Die 19. Januarii. Fer. 4. Hebdomada 6. post Epiph. ubi hæc satis apta proponitur Veritas:

Qui nimis humana timet judicia, non satis revererat divina.

Et alibi passim in singulis partibus, nominatim vero in 4. parte, Fer. 3. Hebdomada 16.

FERIA QUINTA. DE CVRA PROPRIÆ PERFECTIONIS ET PROXIMORUM, SECUNDUM TRIPLEM VIRTUTIS, SEU VIÆ PERFECTÆ GRADUM, IN HIS TRIBUS CHRISTI DOMINI VERBIS CONTENTUM.

Vos estis sal terre.

Vos estis lux mundi.

Non potest civitas abscondi supra montem posita. Matth. 5.

VERITAS PRACTICA.

Qui non gradatim procedit in via virtutis, non in via virtutis incedit, sed vitii.

RATIO EST. Quia qui non gradatim procedit, præcipitatione rotus agitur.

Sed præcipitatio virtum est.

Ergo non in via virtutis incedit sed vitii. Quod sane est diligenter præcarendum.

I. PUNCTUM.

TOTUS hic sermo, quem Christus Dominus in monte habuit perfectionis est, seu perfectæ viræ viam demonstrat, & consilia sublimiora suggestit omnibus, in quo cunueit statu degentibus. Antequam verò ad singula particulatum descendat, suos monet, & eos præcipue qui dirigendis aliis præsumit, ut gradatim ad virtutem & perfectionem ipsi condescant, & sic alios promoveant. Sunt autem hi tres præcipui gradus seu status incedentium in via perfectionis acquirendæ, ut

refert S. Thomas & alii. Primus eorum qui incepunt per purgativam viam quæ est in recessu à virtutis. Secundus eorum qui proficiunt per illuminativam quæ est in exercitatione virtutum. Tertius denique qui perficiuntur per unitavam, quæ est in studio inhærendi ac fiendi Deo.

Atqui hi tres procedendi gradus designantur à Christo Domino per tria symbola supra dictis verbis contenta. Primus nomine *salis*, *Vos estis sal terre*: nam salis natura, ut ait Plinius, est mordens, adutens, repurgans, extenuans, & exciseans, quæ omnia sati aptè conveniunt via purgativa leu primo incipientium statui. Secundus gradus est in nomine *lucis*, unde & illuminativa via dicitur & qui in ea sunt, Proficientes nuncupantur quo sensu, ait Sapiens, *In sanguinem similitudinem quasi lux splendens procedit & crecit, usq; ad perfectam diem.* Tertius nomine *civitatis* exprimitur, quæ ut ait Philosophus, est multitudo ciuitum per se sufficiens ad vivendum, sic perfecti dum uni Deo inhærent & eo perfruuntur, sibi & aliis abundè sufficiunt ad perfectam vitam. *Vita sibi sufficientis operarii condulcabitur, & in ea invenies thesaurum.*

Quod

Quod vero præcipue circa hos gradus observes, sive tecum sive cum aliis, proposita Veritate continetur: nempe ut gradatim ab uno in alium promovearis & promovas tibi commissos, cum alioquin, non in via virtutis incederes sed virti; Quod sic facillimum est declarare.

Hæc est enim præcipitatio, quæ, ut expressè 2.2. q. 53. habet S. Thomas, in actibus anima metaphoricè a. 3. dicitur secundum similitudinem à corporali motu acceptam, dicunt autem præcipitari secundum corporalem motum quod à superiori in ima per- vent secundum impetum quendam proprii mo- tus, vel alicuius impellentis, non ordinatè de- descendendo per gradus. Ipsissima sunt sancti Do-CTORIS verba, qui pergeus ostendit gradus ordi- natos in orati negotio sapienter dirigendo: tum infert, Si quis autem feratur ad agendum per impetum voluntatis vel passionis, per transi- tio, seu non transire hujusmodi gradibus, erit præcipitatio.

Quæ si vera sunt de quovis negotio seu acti- one, ubi aliqui forte gradus reperiantur per quos eporter procedere; quanto magis certa & rata erunt de processu perfectionis, qui totus est in gradibus ordinatè constitutis, de quibus sponte: Ordinavit in me charitatem? Sit ergo aliquis qui non gradatim, seu quod idem est, qui non per illos gradus ordinatos incedat, quid quām præceps dicendus est? & quid aliud ille incessus quām præcipitatio? Hoc qui non vi- det in tenebris ambulat, Et hoc est via impiorum tenebrosa, de qua Sapiens, qui nesciunt ubi cor- ruant. Vellesne ita periclitari?

II. PUNCTUM.

SED ipsa insuper præcipitatio, virium est.

Quid est enim virtus nisi mentis inordi- natio? nisi ordinis ab æterna lege constitu- ti violatio? Quid vero præcipitatio nisi talis inordinatio, cum aliter præcipitatio non fiat, ut dictum est, quām quia graduum constitutus or- do non servatur? Vahis qui dereliquerunt vias rectas, & diverterunt in vias pravas. Et quidem in negotiis quibuslibet peragendis virtus est, inquit S. Thomas, sub imprudentia contem- tum, quo quis per impetum voluntatis vel pas- sionis, gradibus prudentia contemptis in rui- nam labitur; at in nostra materia virtus est eo longe gravius & damnosius quo materia sole d fruunt latius & spirituale bonum animæ propius tangit. Est enim temeritatis impruden-

tissimæ & præsumptionis intolerandæ, velle aliter esse perfectum quam prout ordinavit Deus. Nonne hæc est illius superbia qui contrà quam sibi erat ordinatum, Ascendam, dixi, super al- titudinem montium: similis ero Aliissimo: ve- runtamen ad infernum detraheris, in profundum lacis. Et tu Capharnaum, inquebat Dominus: Nunquid usque in cœlum exaltaberis? Vix, in in. Matt. II. fernū descomes. Non expavescis ad hæc verba?

III. PUNCTUM.

VI non ergo gradatim procedit in via vir- tutus, non in via virtutis incedit sed virti. Nempe præcipitationis & exitii apertissimi cō- sequentis. Nam quiescit in eis pedibus, offendet. Prov. 19. inquit Sapiens. Sunt quidem aliquando viæ quædam extraordinaria, quibus in momento nonnullos ad perfectionem Deus vocat, ut A- postolum Paulum, qui continuò non acieavit Gal. I. carnis & sanguini, sed hæc rarae sunt & singulares viæ, de quibus judicare spectat ad discretionem spiritum; at prout ordinariè divina procedit Providentia, sic pro certo habe non aliter te ad supremos caritatis aut virtutum gradus perven- turum, nisi prius in inferioribus diu multumque te continueris. Sic præclarè S. Gregorius, ad hæc Ezechielis verba: Et ascendit per gradus e- jus. Quid enim sunt gradus hujus porta nisi me- rita virtutum? Sive in cognitione mediatoris Dei & hominam hominis Iesu Christi, seu in sci- entia divini eloquii, seu in ipsa fide quam de illo accepimus, quibusdam gradibus ad altiora incre- menta per venimus. Nemo enim repente sit sum- mus, sed in bona conversatione à minimis quisque inchoat ut ad magna perveniat. De his gradibus per Psalmistam dicitur: Deus in gradibus ejus di- gnoctetur, dum suscipies eam. De his quoque gra- dibus beatus lob loquitur dicens, per singulos gra- dus meos pronuntiabo illum. Si quidam gradus in cordis ascensione non essent, Psalmista non diceret ambulabunt: de virtute in virtutem. Nec mirum si de virtute in virtutem gradus sunt, quando u- naquaq; virtus quasi quibusdam gradibus agi- tur, & sic per incrementa meritorum, ad summam perducitur. Alianamque sunt virtutis exordia. 22. Mor. aliud profectus, aliud perfectio. Quæ quidem ibi c. 14 & fuisus prosequitur, atq; in librū Job notatis locis l. 28. c. 6.

S. item Bernardus apitissime, ubi de triplici osculo, pedis, manus, & oris Domini: Nolo, in- 1. Cantic. quæ, repenitieri summus; paulatim proficere volo. Serm. 3. Quantu displexis Deo impudentia peccatoris tan- & 4. tum penitentia verecundia placet. Ceterum placet

en si mensuram tuā servaverie. & aliorate non quasieris. Longus saltus & arduus est de pede ad os, sed nec accessus convenientis. Quid enim, resenti adhuc respersus pulvere, ora sacra continet? Heri de luto tractus, hodie vultui gloria praesentaris? Per manum tibi transitus sit, illa prius te tergit, illa te erigit. Et post nonnulla: Hac via, hic ordo: primo ad pedes procidimus, & ploramus coram Domino qui fecit nos, ea qua fecimus nos. Secundo, manum querimus sublevans & roborantis genua dissoluta. Postremo cum ista multis lacrymis obtinemus tunc demum audiemus forsitan ad ipsum os glorie, caput attollere; pavens ac tremens dico, non solum speculum, sed etiam osculum: quia spiritus ante faciem nostram Christus Dominus, cui adherentes in osculo sancto, unus spiritus, ipsius dignatione efficitur.

Jam vero tu qui haec audi, ad sic gradatim pergis in via Domini? nunguid summum sine medio, vel medium sine primo gradu affectas? Audesne eò temere ascendere, quo Sancti ventur accedere? Satisne sunt purgati omnes affectus tui, quantum requirit divina charitas? Cur non haeres diutius fundendis lachrymis ad pedes Domini & peccatis eluendis? Aut cur his immorialis longius, nec te ulterius immovere, & altius erigi nisi a gratia? O quam pie, quam prudenter dicitum à Prophetâ: Viam dirigatur via mea ad custodiendas justifications tuas. Tunc non confundar cum perspexero in omnibus mandatis tuis. Confitebor tibi in directione cordis, in eo quod didicisti iudicia iustitiae tuae. *Iff. 118.*

Vide in 1. parte, tota Hebdomada 3. post Epiphaniam, ubi de recusu ad dicto enim agitur.

FERIA SEXTA. DE BONO EXEMPLO CVNCTIS DANDO, AD DEI GLORIAM.

Sic luceat lux vestra coram hominibus ut videant opera vestra bona, & glorificant Patrem vestrum qui in celis est. Matth. 5,

VERITAS PRACTICA.

Sicut humanæ aspectu gloria non est opus ponendum, ita nec ejus despectu deponendum.

RATIO EST. Quia idcirco humana aspectu gloria non est ullum opus ponendum, ne quid divine gloria que in operibus nostris spectanda est, detrahatur.

Sed, si humana despectu gloria opus inchoatum deponeretur, divina aliquid etiam gloria posset detrahi.

Ergo sicut humana aspectu gloria non est ponendum opus, ita nec ejus despectu deponendum;

I. PUNCTUM.

GENERALE hoc etiam est sicut praecedens, Evangelicæ legis documentum, ad nostram simul & ahorum perfectiorem spectans, ut bono exemplo luceamus omnibus, non ad humanam & propriam, sed divinam duntaxat gloriam. Neque enim nisi vera virtute aliis lucere possumus; ne-

que esset vera virtus si humanam & non divinam spectaret gloriam. Quando autem sic est ordinata virtus, vix dici potest, quantum valeat ad promovendos eorum animos quibus datur in exemplum. *Vi qui non credunt verbo, inquit S. 1. Pet. 3.* Petrus, per conversationem sine verbo lueriant, considerantes in timore castam conversationem vestram. *Unic & idem paulo post, unusquisque sicut accepit gratiam, in alterum illum a ministeriis suis boni dispensatores multiformis gratie Dei.* *Cu conformiter S. Paulus Qua pacis sunt sectemur: & qua adiunctionis sunt, in invi Rom. 14 cem custodiamus.* *Et paulo post, Unusq. iugae vestrum proximo suo placeat in bonum ad adiunctionem.* Id est, ad promovendum verum ejus bonum; quod dum ita peragitur, tunc adificari dicitur.

Verum quia in hoc facile potest subicie pere apertius propriæ gloriae, sic ab eo cavendum monet proposita Veritas, ut tamen bono nunquam desit Exemplo: *Non est quidem humana aspectus gloria bonum opus ponendum, sed nec ejus despectus deponendum aut desistendum à captis.* Expende fideliter. *Cu enim nolles propriam gloriam?* Nempe ne quid divina detrahatur gloria, *qua*